

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

EPIDEMIOLOŠKA DJELATNOST

Ivana Meštrovića 1/11, VARAŽDIN, MB 0740985, OIB: 20184981156

TEL. 042/ 653-130 FAX 042/653-131

Web: www.zzjzzv.hr e-mail: epidemiologija@zzjzzv.hr

WEST NILE GROZNICA

Bolest zapadnog Nila je akutna virusna bolest koju prenose komarci. Spada u skupinu prirodno-žarišnih zoonoza čija pojavnost i kretanje na nekom području ovisi o klimatskim i okolišnim prilikama te o životnom ciklusu komarca. Ima sezonski karakter i svoj vrhunac dostiže u kasno ljeto i ranu jesen. U Hrvatskoj je najveći broj zaraženih prijavljen u sjeverozapadnom i istočnom dijelu..

Uzročnik: je virus zapadnog Nila koji cirkulira u prirodnom ciklusu između ptica selica i komaraca. On je vektor ili posrednik u prijenosu virusa na čovjeka.

Izvor zaraze: je zaraženi komarac iz roda Culex (moguće i Aedes aegypti, Aedes albopictus), a prirodni rezervoar virusa su ptice i životinje (konj, pas, mačka i dr.). Ubodom zaraženog komarca, virus se prenosi na čovjeka koji je slučajni domaćin. Moguć je prijenos s majke na dijete u trudnoći i dojenju, putem transfuzije krvi i prilikom rada u laboratoriju. Prijenos s čovjeka na čovjeka nije moguć.

Inkubacija: traje od 2-14 dana.

Simptomi: najveći broj zaraženih je bez simptoma (80% slučajeva), a oni koji ih razviju su blaži i manifestiraju se kao povišena tjelesna temperatura, glavobolja, bol u mišićima i očima, makulopapulozni osip, uvećanje limfnih čvorova u trajanju 5-7 dana (20% slučajeva). Samo se u 1% bolesnika može javiti teži neuroinvazivni oblik sa simptomima meningoencefalitisa (ukočen vrat, poremećaj svijesti, dezorijentiranost, koma, slabost i drhtanje mišića, tremor). Pod povećanim su rizikom starije osobe sa komorbiditetima i imunokompromitirani (onkološki pacijenti, transplantirani i dr.). Često nakon akutne infekcije zaostaju trajni simptomi poput umora, poremećaja ravnoteže, smanjenja kognitivnih sposobnosti.

Dijagnoza: se postavlja na temelju kliničke slike te potvrđuje izolacijom virusne RNA ili serološkim testovima dokaza protutijela iz seruma ili likvora.

Liječenje: je simptomatsko u blažih oblika bolesti, dok je u težih oblika potrebno suportivno liječenje u bolnici.

Prevenција: se odnosi na opće osobne mjere zaštite od komaraca. Preporuča se korištenje repelenata (sredstva za zaštitu od uboda insekata), nošenje dugih rukava i nogavica te svijetle boje odjeće izbjegavanje boravka u niskom raslinju, hodanje obilježenim stazama. Izbjegavanje boravka na otvorenom u doba najveće aktivnosti komaraca (od sumraka do zore), primjena zaštitnih mrežica na prozorima.

Najdjelotvorniji način borbe protiv komaraca je ukloniti mjesta za razvoj njihovih legla, a to su razne nakupine vode u našem okolišu. Potrebno je ukloniti nakupljenu vodu u vrtovima,

dvorištima, na balkonima ili terasama te neisušene lokve, kanale, vodu u prirodnim udubljenjima u drveću, poplavljene površine i male stajaće vode. Isto tako ukloniti nepotrebne predmete u okućnicama gdje se može nakupljati voda – npr. odbačene limenke, kante, igračke, stare automobilske gume i sl. Redovito prazniti vodu (barem jednom tjedno) iz vaza i posuda za cvijeće i drugih nepokrivenih spremnika za vodu, isprazniti, prekriti ili čvrsto zatvoriti različite spremnike za vodu.

Također je neophodno provesti preventivne mjere dezinfekcije komaraca biološkim i kemijskim larvicidima od strane DDD službe.

Epidemiološka djelatnost

Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije